40 HADİS GELİN GÖNÜLLER YAPALIM

«إِنَّ اللهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُوَرِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ»

"Allah sizin ne dış görünüşünüze ne de mallarınıza bakar. O sadece sizin gönüllerinize ve davranışlarınıza bakar." (Müslim, Birr ve sıla, 34)

«وَاللهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ»

"Kul, din kardeşine yardımcı olduğu sürece Allah da onun yardımcısı olur."

(Ahmed b. Hanbel, II. 252)

«لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ يَلْتَقِيَانِ فَيَصُدُّ هٰذَا وَيَصُدُّ هٰذَا وَخَيْرُهُمَا الَّذِي يَبْدَأُ بِالسَّلَامِ»

"Müslümanın, din kardeşine üç günden fazla dargın durması helal değildir.
Onlar birbirleriyle karşılaştıklarında birisi yüzünü şu tarafa, diğeri ise öte tarafa çevirir. Onların en hayırlısı önce selam verendir."

(Tirmizî, "Birr ve Sıla" 21)

"Zandan sakının. Zira zan sözün en yalan olanıdır. İnsanların özel hallerini araştırmayın, konuşmalarını dinlemeye çalışmayın, birbirinizin alışverişini kızıştırmayın,

birbirinize haset etmeyin, birbirinize kin beslemeyin, birbirinize sırt çevirmeyin.

Ey Allah'ın kulları kardeşler olun."

(Buhârî, "Edeb" 58; Buhârî, "Nikâh" 46)

«مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَحِيهِ فَلْيَتَحَلَّلُهُ مِنْهَا، فَإِنَّهُ لَيْسَ ثَمَّ دِينَارُ وَلَا دِرْهَمُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُؤْخَذَ لِأَجِيهِ مِنْ حَسَنَاتِهِ، فَإِنْ لَمُ يَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ أُخِذَ مِنْ سَيِثَاتِ أَجِيهِ، فَطُرِحَتْ عَلَيْهِ»

"Kimin kardeşine karşı yaptığı bir haksızlık varsa, (ahirette) iyiliklerinden alınıp ona verilmeden önce (dünyada iken) onunla helâlleşsin. Çünkü kıyamette ne bir dinar ne de dirhem vardır. Şayet o hakkı karşılayacak iyiliklerinden bulunmazsa, kardeşinin kötülüklerinden alınır ve o haksızın üzerine atılır."

(Buhârî, "Rikâk" 48)

«مَنْ أُعْطِىَ عَطَاءً فَوَجَدَ فَلْيَجْزِ بِه، فَإِنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيُثْنِ بِهِ، فَمَنْ أَثْنَى بِهِ فَقَدْ شَكَرَهُ، وَمَنْ أُعْظِى عَطَاءً فَوَجَدَ فَلْيَثْنِ بِهِ، فَمَنْ أَثْنَى بِهِ فَقَدْ شَكَرَهُ،

"Kendisine bir ikramda bulunulan kişi, imkân bulduğu takdirde karşılığını versin. Bulamazsa (o iyiliği yapana) iltifat etsin. Çünkü o, böylece şükran borcunu yerine getirmiş olur. İyiliği gizleyen ise nankörlük etmiş olur."

(Ebû Dâvûd, Edeb, 11; Tirmizî, Birr ve sıla, 87)

«اَلْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِم، لَا يَظْلَمُهُ وَلَا يُسْلِمُهُ، مَنْ كَانَ فِي حَاجَة أَخِيه كَانَ اللهُ في حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللهُ عَنْهُ بِهَا كُرْبَةً مِنْ كُرَبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

"Müslüman, Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu (zalimlere de) teslim etmez.

Kim din kardeşinin bir ihtiyacını giderirse, Allah da onun ihtiyacını giderir.

Kim bir Müslümanın bir sıkıntısını giderirse, Allah da onun kıyamet sıkıntılarından birini giderir. Kim bir Müslümanın (kusurunu) örterse Allah da kıyamet günü onu örter."

(Müslim, "Birr" 58; Tirmizî, "Hudûd" 3)

«إِنَّ الْمُسْلِمَ إِذَا عَادَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ لَمْ يَزَلْ فِي خُرْفَةِ الْجَنَّةِ حَتَّى يَرْجِعَ»

"Müslüman, hasta kardeşini ziyaret ettiğinde dönünceye dek cennet bahçelerinde demektir."

(Müslim, "Birr" 41; Tirmizî, "Cenâiz" 2)

«أَفْشُوا السَّلَامَ، وَأَطْعِمُوا الطَّعَامَ، وَكُونُوا إِخْوَانًا كَمَا أَمَرَكُمُ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ»

"Selamı yayın, yemek yedirin ve Allah'ın (c.c.) size emrettiği gibi kardeşler olun." (İbn Mâce, "Et'ime" 1)

«أَمَرَنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِسَبْع: بِعِيَادَة الْمَريض، وَاتِّبَاعِ الْجَنَائِزِ، وَتَشْمِيتِ الْعَاطِسِ، وَنَصْرِ الضَّعِيفِ، وَعَوْنِ الْمَظَّلُومِ، وَإِفْشَاءِ السَّلَامِ، وَإِبْرَارِ الْمُقْسِمِ»

"Peygamber (s.a.s.) bize şu yedi şeyi emretti: Hastayı ziyaret etmek, cenazeyi (kabre kadar) takip etmek, aksırana Allah'tan rahmet dilemek, zayıfa yardım etmek, mazluma yardım etmek, selâmı yaymak ve yemin edenin yeminini tasdik etmek."

(Buhârî, İsti'zân, 8)

«لَا تُمَارِ أَخَاكَ وَلَا تُمَازِحْهُ وَلَا تَعِدْهُ مَوْعِدَةً فَتُخْلِفَهُ»

"Kardeşinle (gereksiz) tartışmaya girme, onunla (kırıcı şekilde) şakalaşma ve ona yerine getiremeyeceğin sözü verme."

(Tirmizî, "Birr" 58)

«مَنْ عَمِلَ حَسَنَةً فَسُرَّ بِهَا، وَعَمِلَ سَيِّئَةً فَسَاءَتْهُ فَهُوَ مُؤْمِنُ»

"Kim bir iyilik yaptığında seviniyor, bir kötülük yaptığında üzülüyorsa o mümindir." (*Ahmed b. Hanbel, Müsned, IV, 399*)

«مَنْ رَدَّ عَنْ عِرْضِ أَجِيهِ رَدَّ اللهُ عَنْ وَجْهِهِ النَّارَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ»

"Kim din kardeşinin onurunu korursa Allah da kıyamet gününde onun yüzünü cehennem ateşinden korur."

(Tirmizî, "Birr ve sıla" 20)

«قِيلَ يَا رَسُولَ اللهِ مَا الْغِيبَةُ ؟ قَالَ: ذِكُرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ. قِيلَ أَفَرَأَيْتَ إِنْ كَانَ فِي مَا تَقُولُ فَقَدْ بَهَتَّهُ »

"Yâ Resûlullah! Gıybet nedir?" denildi. Resûlullah: 'Kardeşini hoşlanmadığı bir şey ile anmandır.' buyurdu. 'Ya kardeşimde o söylediğim durum varsa ne dersin?' denilince Resûlullah: 'Söylediğin şey eğer onda varsa gıybet etmişsindir. Şayet yoksa ona iftira etmiş olursun,' buyurdu."

(Ebû Dâvûd, "Edeb" 35)

«لَا تُظْهِرِ الشَّمَاتَةَ لِأَجِيكَ فَيَرْحَمُهُ اللهُ وَيَبْتَلِيكَ»

"Kardeşinin başına gelen bir şeye sevinip gülme. Sonra Allah ona merhamet edip seni (o şeyle) imtihan eder."

(Tirmizî, "Sıfatü'l-kıyâme" 54)

«اَلْمُؤْمِنُ مَأْلَفٌ، وَلَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يَأْلَفُ وَلَا يُؤْلَفُ»

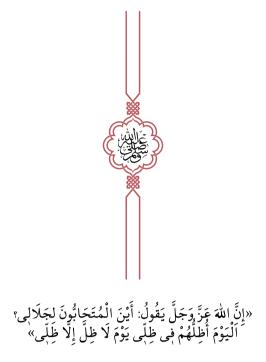
"Mümin cana yakındır. (İnsanlarla) yakınlık kurmayan ve kendisiyle yakınlık kurulamayan kimsede hayır yoktur." (İbn Hanbel, 2/40)

«مَنْ ضَارَّ أَضَرَّ اللهُ بِهِ، وَمَنْ شَاقَّ شَاقَّ اللهُ عَلَيْهِ»

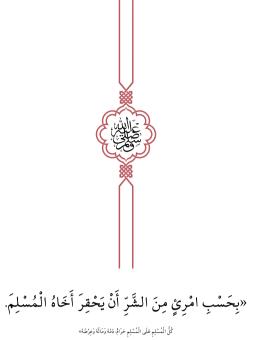
"Kim zarar verirse Allah da ona zarar verir. Kim (insanlara) güçlük çıkarırsa, Allah da ona güçlük çıkarır."

(Ebû Dâvûd, Kadâ' (Akdiye), 31)

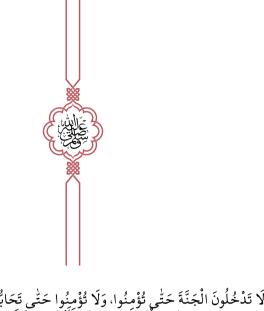
"Allah Teâlâ (kıyamet günü) şöyle buyurur: 'Nerede benim rızam için birbirlerini sevenler! Gölgem dışında hiçbir gölgenin olmadığı böyle bir günde onları kendi gölgemde gölgelendireceğim. (Benim himayemden başka hiçbir himayenin olmadığı böyle bir günde onları, özel himayeme alacağım)."

(İbn Hanbel, II, 338)

"Müslüman kardeşini hakir görmesi kişiye kötülük olarak yeter. Her Müslümanın kanı, malı ve onuru Müslümana haramdır."

(Müslim, "Bir" 32)

إِذَا فَعَلَتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ الْفَشُوا السَّلاَمَ بَيْنَكُمْ »

"Îman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız. Size, yaptığınız takdırde birbirinizi seveceğiniz

bir iş göstereyim mi? Aranızda selâmı yayın."

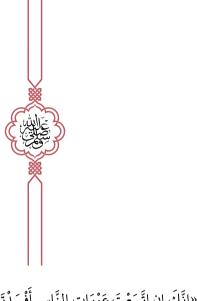
(Müslim, Îmân, 93)

«إِتَّقِ اللهَ حَيْثُمَا كُنْتَ، وَخَالِقِ النَّاسَ بِخُلُقٍ حَسَنٍ، وَأَتْبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمْحُهَا»

"Nerede olursan ol, Allah'a karşı sorumluluğunun bilincinde ol! Kötülüğün peşinden iyi bir şey yap ki onu yok etsin. İnsanlara da güzel ahlâka uygun biçimde davran!"

(Tirmizî, Birr, 55)

«إِنَّكَ إِنِ اتَّبَعْتَ عَوْرَاتِ النَّاسِ أَفْسَدْتَهُمْ أَوْ كِدْتَ أَنْ تُفْسِدَهُمْ»

"İnsanların gizli hâllerini araştırırsan ya aralarına fesat sokmuş olursun ya da aralarında neredeyse fesat çıkmasına sebep olursun." (Ebû Dâvûd, Edeb, 37)

«مَنِ اسْتَعَاذَ بِاللهِ فَأَعِيذُوهُ، وَمَنْ سَأَلَ بِاللهِ فَأَعْطُوهُ، وَمَنْ دَعَاكُمْ فَأَجِيبُوهُ،

وَمَنْ صَنَعَ إِلَيْكُمْ مَعْرُوفًا فَكَافِئُوهُ، فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا مَا تُكَافِئُونَهُ،

فَادْعُوا لَهُ حَتّٰى تَرَوْا أَنَّكُمْ قَدْ كَافَأْتُمُوهُ»

"Allah için size sığınan kimseye sığınak olun. Allah için isteyen kimseye verin. Sizi davet edene icabet edin, size bir iyilik yapana karşılığını verin. Eğer onun karşılığını verecek bir şey bulamazsanız, karşılıkta bulunduğunuza kanaat getirinceye kadar ona dua edin."

(Ebû Dâvûd, Zekât, 38)

«أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَنْ يَحْرُمُ عَلَى النَّارِ، وَبِمَنْ تَحْرُمُ عَلَيْهِ النَّارُ؛ عَلَيْهِ النَّارُ؛ عَلَيْ بِمَنْ يَحْرُمُ عَلَيْهِ النَّارُ؛ عَلَى كُلِّ قَرِيبٍ هَيِّنٍ لَيِّنٍ سَهْلٍ»

"Kendisi cehennem ateşine ve cehennem ateşi de kendisine haram olan kişiyi size bildireyim mi? Cana yakın, yumuşak huylu, kolaylaştırıcı kimse."

(Tirmizî, Sıfatü'l-kıyâme, 45)

«لَا تَبَاغَضُوا، وَلَا تَحَاسَدُوا، وَلَا تَدَابَرُوا، وَكُونُوا عِبَادَ اللهِ إِخْوَانًا،

وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ»

"Birbirinizden nefret etmeyin, birbirinize haset etmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları, kardeş olun. Bir Müslümanın din kardeşiyle üç günden fazla küs durması helâl olmaz!"

(Buhârî, Edeb, 62)

«اَلْمُؤْمِنُ مِرْالَةُ الْمُؤْمِنِ، وَالْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ، يَكُفُّ عَلَيْهِ ضَيْعَتَهُ، وَيَحُوطُهُ مِنْ وَرَائِهِ»

"Mümin, müminin aynasıdır ve mümin, müminin kardeşidir. Onun geçimini muhafaza eder ve onu arkadan çepeçevre sarıp (tehlike ve zararlardan) korur."

(Ebû Dâvûd, Edeb, 49)

«لَا يَرْحَمُ اللهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ»

"İnsanlara merhamet etmeyene Allah da merhamet etmez."

(Buhârî, Tevhîd, 2; Müslim, Fedâil, 66)

«لَيْسَ بِالْكَادِبِ مَنْ أَصْلَحَ بَيْنَ النَّاسِ فَقَالَ خَيْرًا أَوْ نَمْي خَيْرًا»

"İyi şeyler söyleyerek iyi sözler taşıyarak (küs) insanların arasını bulmaya çalışan kimse yalancı sayılmaz." (*Tirmizî, Birr ve sıla, 26*)

«تُفْتَحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْإِثْنَيْنِ، وَيَوْمَ الْخَمِيسِ، فَيُغْفَرُ لِكُلِّ عَبْدِ لَا يُشْرِكُ بِاللهِ شَيْئًا، إِلَّا رَجُلًا كَانَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحْنَاءُ، فَيُقَالُ: أَنْظِرُوا هٰذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا، أَنْظِرُوا هٰذَيْن حَتَّى يَصْطَلِحَا، أَنْظِرُوا هٰذَيْن حَتَّى يَصْطَلِحَا»

"Pazartesi ve Perşembe günleri cennetin kapıları açılır ve Allah'a şirk koşmayan her kul bağışlanır. Ancak kardeşi ile arasında husumet bulunan kişi müstesna. (Onlar hakkında) şöyle denir: 'Şu iki kişiyi, birbiriyle barışıncaya kadar bekletin, şu iki kişiyi, birbiriyle barışıncaya kadar bekletin!"

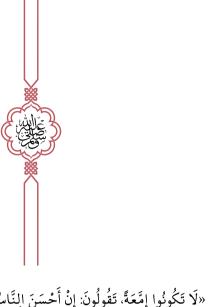
(Müslim, Birr, 35)

«لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا، وَيُوَقِّرْ كَبِيرَنَا، وَيَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ»

"Küçüğümüze merhamet etmeyen, büyüğümüze saygı göstermeyen ve iyiliği emredip/teşvik edip kötülükten sakındırmayan/uzaklaştırmayan bizden değildir."

(Tirmizî, Birr, 15)

«لَا تَكُونُوا إِمَّعَةً، تَقُولُونَ: إِنْ أَحْسَنَ الِنَّاسُ أَحْسَنًا، وَإِنْ ظَلَمُوا ظَلَمْنَا، وَلِكِنْ وَطِّنُوا أَنْفُسَكُمْ، إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَنْ تُحْسِنُوا، وَإِنْ أَسَاءُوا فَلَا تَظْلِمُوا»

"'İnsanlar iyilik yaparlarsa biz de iyilik yaparız, zulmederlerse biz de zulmederiz,' diyen zayıf karakterli kimseler olmayın. Bilâkis iyilik yaptıklarında insanlara iyilik yapmayı, kötülük yaptıklarında ise onlara zulmetmemeyi içinize (bir ilke olarak) yerleştirin."

(Tirmizî, Birr, 63)

«إِنَّ مِنْ شَرِّ النَّاسِ مَنِ اتَّقَاهُ النَّاسُ لِشَرِّهِ»

"İnsanların en kötüsü, şerrinden dolayı insanların kendisinden çekindiği kimsedir."

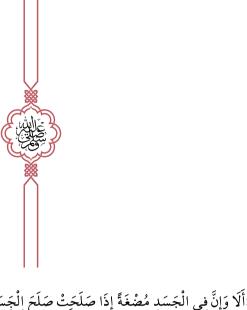
(Muvatta', Hüsnü'l-hulk, 1)

«لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ»

"Komşusunun, kendisine kötülük yapabileceği kaygısından kurtulamadığı kimse cennete giremez."

(Müslim, Îmân, 73)

«أَلَا وَإِنَّ فِي الْجَسَدِ مُضْغَةً إِذَا صَلَحَتْ صَلَحَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْجَسَدُ كُلُّهُ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ»

"Dikkat edin! Vücutta öyle bir et parçası vardır ki o iyi (doğru ve düzgün) olursa bütün vücut iyi (doğru ve düzgün) olur; o bozulursa bütün vücut bozulur. Dikkat edin! O, kalptir."

(Buhârî, Îmân, 39)

«كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ، وَإِنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ أَنْ تَلْقٰي أَخَاكَ بِوَجْهٍ طَلْقٍ، وَأَنْ تُفْرِغَ مِنْ دَلْوِكَ فِي إِنَاءِ أَجِيكَ»

"Her yapılan iyilik bir sadakadır. Kardeşini güler yüzle karşılamak da, kendi kabından kardeşinin kabına (su vb.) boşaltmak da iyiliklerdendir."

(Ahmed b, Hanbel, Müsned, III, 360; Tirmîzî, Birr ve Sıla, 45)

«عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ صَدَقَةٌ»، فَقَالُوا: يَا نَبِيَّ اللهِ، فَمَنْ لَمْ يَجِدْ ۚ قَالَ: «يَعْمَلُ بِيَدِه، فَيَنْفَعُ نَفْسَهُ وَيَتَصَدَّقُ ﴾ قَالُواً: فَإِنْ لَمْ يَجِدْ ۚ قَالَ: «يُعِينُ ذَا الْحَاجَةِ ٱلْمَلْهُوفَ » قَالُوا: فَإِنْ لَمْ يَجِدْ ۚ قَالَ: «فَلْيَعْمَلْ بِٱلْمَعْرُوفِ، وَلْيُمْسِكْ عَنِ الشَّرِّ، فَإِنَّهَا لَهُ صَدَقَةً »

"Hz. Peygamber 'Her Müslüman sadaka vermelidir.' buyurdu. Sahâbîler: 'Ey Allahın Peygamberi! Ya bulamazsa?' dediler. Rasûlullah: 'Eliyle çalışır; hem kendi faydalanır, hem de sadaka verir.' buyurdu. Sahâbîler: 'Çalışma imkanı bulamazsa?' dediler. Rasûlullah: 'Muhtaç ve mazluma yardım eder.' buyurdu. 'Buna da imkan bulamazsa?' dediler. Rasûlullah: 'İyilik yapsın, kendini kötülükten çeksin. Çünkü bu da onun için bir sadakadır.' buyurdu."

(Buhârî, Zekât, 30; Müslim, Zekât, 55)

"Her canlıya yapılan iyilikte bir sevap vardır."

(Buhârî, Müsâkât, 9; Müslim, Selam, 153)

«إِنَّ الْمُفْلِسَ مِنْ أُمَّتِي يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِصَلَاةٍ، وَصِيَامٍ، وَزَكَاةٍ، وَيَأْتِي قَدْ شَتَمَ هٰذَا، وَقَذَفَ هٰذَا، وَأَكَلَ مَالً هٰذَا، وَسَفُكِ دَمَ هٰذَا، وَضَرَبَ هٰذَا، فَيُعْطِى هٰذَا مِنْ حَسَنَاتِه، وَهٰذَا مِنْ حَسَناتِه، فَإِنْ فَنِيَتْ حَسَنَاتُهُ قَبْلَ أَنْ يُقْصِٰى مَا عَلَيْهِ أُخِذَ مِنْ خَطَايَاهُمْ فَطُرِحَتْ عَلَيْهِ، ثُمَّ طُرِحَ فِي النَّارِ»

"Ümmetimden asıl müflis, kıyamet gününde kıldığı namaz, tuttuğu oruç ve verdiği zekâtla gelir. Ancak dünyada iken şuna sövmüş, buna iftira atmış, ötekinin malını yemiş, berikinin kanını dökmüş, bir başkasını da dövmüştür. (İhlâl ettiği bu hakların karşılığı olarak) iyiliklerinden alınıp hak sahiplerine verilir. Şayet hesabı görülmeden iyilikleri biterse, mağdur ettiği insanların günahlarından alınarak bunun üzerine yüklenir, sonra da cehenneme atılır."

(Müslim, Birr ve sıla, 59)

«اَلْبِرُّ مَا اطْمَأَنَّتْ إِلَيْهِ النَّفْسُ، وَاطْمَأَنَّ إِلَيْهِ الْقَلْبُ، وَالْإِثْمُ مَا حَاكَ فِي النَّفْسِ، وَتَرَدَّدَ فِي الصَّدْرِ، وَإِنْ أَفْتَاكَ النَّاسُ وَأَفْتَوْكَ»

"İyilik, gönlü huzura kavuşturan ve içe sinen şeydir; kötülük ise, insanlar sana fetva verseler (onaylasalar) bile, gönlü(nü) huzursuz eden ve iç(in)de bir kuşku bırakan şeydir."

(Dârimî, Büyü', 2)

«إِنَّهُ مَنْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنَ الرِّفْقِ، فَقَدْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْأَخِرَةِ، وَصِلَةُ الرَّحِمِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ وَحُسْنُ الْجِوَارِ يَعْمُرَانِ الدِّيَارَ، وَيَزِيدَانِ فِي الْأَعْمَارِ»

"Rıfktan (yumuşak davranmaktan) nasibi verilen kimseye, dünya ve âhiret iyiliklerinden de nasibi verilmiştir. Sıla-i rahim (akrabalık iliş-kilerini gözetmek), güzel ahlak ve iyi komşuluk, bulunduğu yeri mamur (yaşanır) hâle getirir ve ömürleri uzatır."

(Ahmed b. Hanbel Müsned, VI, 159)